

Beslutet är fattat – riksstämman i Göteborg 1998

Ökad fokusering på läkaren och vårdideologiska diskussioner

– Vi vill ännu tydligare sätta läkaren i fokus på riksstämman. Att andra kategorier besöker stämman är bra, men de är inte den primära målgruppen.

Det förklarar Olle Isaksson, professor i endokrinologi vid Sahlgrenska sjukhuset, som i Svenska Läkaresällskapets nämnd argumenterat för att Göteborg på försök ska stå värd för riksstämman år 1998 och 2000.

Förslaget att lokalisera riksstämman till Göteborg väcktes av docent Bengt-Åke Bengtsson, Göteborg, våren 1994, och Olle Isaksson har tillsammans med Bengt-Åke Bengtsson drivit frågan sedan dess.

– Vi har en hel del idéer och tankar om hur stämman i Göteborg kan utformas, men det är fortfarande sällskapets riksstämmodelagation som beslutar om innehåll och inriktning, betonar Olle Isaksson.

–Beslutet om Göteborgspendlingen ska inte ses som kritik av Stockholmsarrangemangen, utan tvärtom som ett sätt att utveckla dessa ytterligare.

När det gäller diskussionen inom Svenska Läkaresällskapet tycker han att det varit högt i tak.

–I början var väl entusiasmen för Göteborgspendlingen inte så stor, men efter hand har Läkaresällskapets nämnd tyckt att det verkat vara en bra idé. Och beslutet på fullmäktigemötet togs ju faktiskt med acklamation.

Storsjukhusen blir konsultbyråer

En lokal referensgrupp i Göteborg kommer sannolikt att tillsättas med uppgift att fungera som idégivare och sköta kontakterna med Läkaresällskapets stämmodelagation och dess nye generalsekreterare Thomas Ihre.

– Vi vill exempelvis tydligare knyta ihop medicin och informationsteknologi. Motivet är att universitetssjukhusen i framtiden alltmer kommer att ha funktionen som stora konsultbyråer för de mindre sjukhusen och för primärvården.

–Utvecklingen inom informationsteknologin kan leda till att antalet patienter som remitteras till storsjukhusen minskar. Databaser kommer att byggas upp som kan tjäna som beslutsstöd, och via interaktiv bildkommunikation kan läkarna på det mindre sjukhuset rådgöra med

Hit ska ni gå, stockholmare och alla andra – Svenska Mässan i Göteborg blir mötesplatsen för riksstämman 1998.

kollegerna på universitetssjukhuset kring enskilda patientfall.

Riksstämman är det enda återkommande utbildningstillfället för hela läkarkåren.

– Vi föreslår att fort- och vidareutbildningen formaliseras genom att ett poängsystem för deltagande i stämмоaktiviteterna införs. Poängen kan man sedan ta med i sin meritförteckning.

– Så har man det sedan länge i USA, men ett genomförande är givetvis en omfattande process med många intressenter.

I stället för att deltagarna bara lyssnar av föredragen vill man i Göteborg öka interaktionen. Publiken kan t ex delta i en diskussion om hur ett kliniskt fall kan bedömas och vilka åtgärder som bör sättas in.

Thomas Ihre, ny riksstämmogeneral:

Man måste pröva för att kunna veta

– För att veta om det är bra eller dåligt med riksstämman i Göteborg måste vi pröva i praktiken. Att bara göra antaganden räcker inte, förklarar Thomas Ihre, nyvald generalsekreterare för riksstämman.

Han ersätter Stephan Rössner, Stockholm, som stadgeenligt lämnar posten efter sex år. Thomas Ihre är vald för treårsperioden 1997–1999 och kommer alltså att leda arbetet med att organisera den första stämman i Göteborg 1998.

– Riksstämman har genomgått en påtaglig utveckling med nya inslag som t ex »Speakers corner». Men jag är säker på att man kan hitta ytterligare nyheter, säger Thomas Ihre, som i tre år in-

gått i Läkaresällskapets riksstämmodelagation.

Ett första steg i den riktningen tas redan vid årets stämman i Stockholm, där mentometerteknik kommer att utnyttjas för ändamålet.

– En annan idé är att låta högspecialiserade kirurger från olika discipliner

Flyttningen av stämman till Göteborg ger tillfälle till förnyelse av sättet att förmedla kunskaper till läkarkåren, menar Thomas Ihre, som talar om ett »brinnande intresse» från göteborgarnas sida.

Han betonar samtidigt vikten av att noga följa utvecklingen.

– Det vore väldigt illa om utflyttningen av stämman skulle leda till färre besökare.

Försöksperioden omfattar två stämor i Göteborg (1998 och 2000) och tre i Stockholm (1997, 1999 och 2001). Därefter ska en utvärdering göras inför beslut om lokaliseringen av stämman år 2002.

Jan Lind

FOTO: BILDSERVICE, GÖTEBORG

framträda. Med hjälp av fiberoptik kan man visa pågående, avancerade operationer från Sahlgrenska sjukhuset på videoskrmar i mässlokalerna med åtföljande kommentarer.

Begränsat antal huvudsponsorer?

Beträffande sponsorer har man i Göteborg redan etablerat kontakt med ledande sjukvårds- och informationsteknologiföretag som är beredda att gå in som huvudsponsorer för stämman.

Ekonomiskt har Svenska Mässan i Göteborg garanterat samma utfall för Svenska Läkaresällskapet som stämman i Stockholm 1997 kommer att ge.

I avtalet finns inlagt en »katastrof-klausul», som kan utlösas om deltagarantalet i Göteborg 1998 – vad gäller såväl kongressdeltagare som utställare – skulle bli katastrofalt dåligt.

– Går det mindre bra blir det bara en stämman i Göteborg, konstaterar Olle Isaksson. Men opinionen i sällskapets sektioner var klart för Göteborg vid den enkät som genomfördes våren 1995 – ca 80 procent var för ett Göteborgsförsök.

Riksstämman i Göteborg är inte bara ett lokalpatriotiskt intresse, utan en angelägenhet för hela läkarkåren, menar Olle Isaksson. Genom att stämman alternerar mellan två orter uppstår en tävlan, vilket skapar dynamik och successiva förbättringar.

– Idag uppfattas Läkaresällskapet ute i landet som i viss mån Stockholms läkaresällskap. Med stämman i Göteborg ökar förutsättningarna att aktivera hela landets läkarkår.

Till Stockholm kommer deltagare framför allt från Mälardalsområdet. Andelen medlemmar är mindre från syd, väst och norr. När stämman hålls i Göteborg kommer sannolikt andelen besöka-

– På riksstämman bör läkarkåren tala om vad den tycker i de vårdideologiska frågorna. Nu har vi hamnat i bakvattnet, anser professor Olle Isaksson, Göteborg.

re från västra och södra Sverige att öka, men minska från Stockholm. Det blir en annorlunda deltagardistribution.

– Men stockholmsläkarna skall inte se sig som förlorare. De läkare som gör sig besväret att resa till Göteborg kommer att möta omväxling och annorlunda stimulans.

– Slutresultatet blir en ökad penetration av hela läkarkåren, vilket gör att vi får upp aktiviteten när det gäller fort- och vidareutbildningen.

Men Olle Isaksson medger att Göteborgsalternativet dras med en nackdel, nämligen att deltagare från t ex Norrland får längre och krångligare resor, med byte av flyg i Stockholm. I gengäld tar det bara 10 minuter med bil från Landvetters flygplats in till Svenska Mässan.

Resekostnaderna kommer dock inte att öka, snarare minska, genom framförhandlade rabatter och viss subvention från Svenska Mässan i Göteborg.

– Vi räknar också med fler danska och norska deltagare, något som vi också kommer att arbeta aktivt för.

Ideologisk debatt

Olle Isaksson vill att de ideologiska aspekterna ska betonas mer. Läkarna har hamnat på defensiven i sjukvårdsdebatten, medan politikerna tagit över.

På stämman ska läkarna presentera sina visioner om sjukvården och föra de övergripande etiska och vårdideologiska diskussionerna.

– Vi bör försöka ange dagordningen för diskussionen – då kan också sådant som nödvändiga strukturförändringar genomföras på ett bättre sätt. Läkarkåren måste ut i hetluften, och inte bli en nejsägargrupp som bara hamnar i försvarsposition.

Hans förebild är LRF – Lantbrukarnas riksförbund – som varit omvitnat framgångsrikt när det gällt att föra fram sina medlemmars intressen.

– Med all sannolikhet kommer riksstämmodlegationen att genomföra en enkätundersökning under den första stämman i Göteborg för att få reda på om deltagarna tycker att stämman blivit sämre eller bättre.

Bland övriga inslag från Göteborg kan nämnas att man vill öka tonvikten på korta föredrag och diskussioner, minska antalet »posters», och lägga ökad tonvikt vid presentationer av typen »clinical management».

Utställningen bör styras något mer än tidigare, och inriktas på att presentera framtidens medicin, t ex informationsteknologi, telemedicin och medicinsk teknik.

Ett omfattande socialt och kulturellt program arrangeras (operaevenemang och speciella konsertföreställningar).

Jan Lind

Margot Wallström:

Specialistutbildningen ska diskuteras

Vad ska socialministern göra för att läkarnas specialistutbildning utan förseningar bibehålls på kvalitativt högsta nivå? Det undrar riksdagsledamoten Barbro Westerholm (fp) i en enkel fråga till socialminister Margot Wallström, som svarar att frågan ska diskuteras.

Barbro Westerholm har reagerat över att Socialstyrelsen funderar på att nästa år dra in på antalet SK-kurser för läkare under specialistutbildning som ett led i att klara kravet på besparingar (LT 41/96 och 42/96). Men redan i höst har drygt 40 procent av SK-kurserna ställts in.

– Det ställs allt högre krav på kunskaper om t ex nya medicinska metoder och förmåga att prioritera, säger Barbro Westerholm. Det är extra viktigt i besparingstider att inte eftersätta kvalitet eller utsätta patienter för risker.

För underläkare pågår en ständig kompetensutveckling genom arbetet i sjukvården. Men utbildningen är också viktig.

Konsekvensanalys

– Man måste göra en konsekvensanalys om man ställer in så många kurser. Man måste ha klart för sig att det handlar om människor som har liv och hälsa i sina händer. Hade en motsvarande neddragning av pilotutbildningen gjorts hade det blivit ett ramaskri.

– Utbildning är inte rätt område att spara på, säger Barbro Westerholm, som genom sin fråga till socialministern vill föra upp problemet med minskad utbildning på den politiska dagordningen.

I sitt svar påpekar Margot Wallström att hon är lika angelägen som Barbro Westerholm om att läkarna ska kunna erbjuda SK-kurser i den omfattning och med den kvalitet som krävs för att de ska kunna fullgöra sin specialistutbildning.

Hon omtalar att frågan om kursutbudet nyligen har diskuterats på tjänstemannanivå mellan representanter för Socialstyrelsen och Socialdepartementet. Wallström ska dessutom diskutera frågan om läkarnas specialiserings-tjänstgöring ur ett mer övergripande perspektiv med Landstingsförbundet.

Kristina Johnson